

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมุติฐานการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
1. การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	9
1.1 ความหมายการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	9
1.2 แนวคิดและทฤษฎีการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	11
1.3 หลักการและรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	17
1.4 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	21
2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไข เพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545กับการปฏิรูปการเรียนรู้	41
3. การบริหารงานวิชาการ	45
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1	48

หัวเรื่อง	หน้า
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
5.1 งานวิจัยภายในประเทศ	52
5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ	57
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	120
วัตถุประสงค์การวิจัย	120
สมมติฐานการวิจัย	120
วิธีดำเนินการวิจัย	121
การวิเคราะห์ข้อมูล	122
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	123
สรุปผลการวิจัย	123
อภิปรายผล	126
ข้อเสนอแนะ	128
บรรณานุกรม	130

หัวข้อเรื่อง	หน้า
ภาคผนวก.....	134
ภาคผนวก ก ผลกรวัดระห้หาประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	135
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	136
ภาคผนวก ค หนังสือขอเรียนเชิญวิทยากรตรวจสอบเครื่องมือ	145
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	149
ประวัติผู้วิจัย	154

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	การจัดกิจกรรมประกอบแผนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 36
2	พื้นที่จำแนกตามอำเภอ/กิ่งอำเภอเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 48
3	จำนวนสถานศึกษา 312 แห่ง จำแนกตามระดับการศึกษาที่จัดสอน 49
4	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและครูผู้สอน 63
5	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และจำนวนร้อยละของผู้ตอบ แบบสอบถามแยกตามสถานภาพ 70
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติการการกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูผู้สอน โดยรวมและรายคำณ 71
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปฏิบัติการการกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคามเขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูผู้สอน โดยจำแนกเป็นรายข้อ ตัวอย่างที่ 1 มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 77
8	ตัวอย่างข้อที่ 2 มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล 80
9	ตัวอย่างข้อที่ 3 มีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ 82
10	ตัวอย่างข้อที่ 4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ ของตนเองและผู้เรียน 85
11	ตัวอย่างข้อที่ 5 มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน 87
12	ตัวอย่างข้อที่ 6 มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เต็มตามศักยภาพ 90
13	ตัวอย่างข้อที่ 7 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน 92

ตารางที่

หน้า

14	ตัวบ่งชี้ที่ 8 มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น	94
15	ตัวบ่งชี้ที่ 9 มีรายวิชากิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ	97
16	ตัวบ่งชี้ที่ 10 มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัด และความสามารถของผู้เรียน	99
17	ตัวบ่งชี้ที่ 11 มีการส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมการจัดการเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	101
18	ตัวบ่งชี้ที่ 12 มีการจัดระบบการบันทึกการรายงานผลและการส่งต่อข้อมูลของผู้เรียน....	104
19	ตัวบ่งชี้ที่ 13 มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนและนำผลไปปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ ..	106
20	ตัวบ่งชี้ที่ 14 มีการนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	108
21	ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยสภาพการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1 โดยรวม	111
22	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ด้านตัวบ่งชี้ที่ 1 มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	111
23	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพการดำเนินการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการวิเคราะห์ศักยภาพ ของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	112
24	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพการดำเนินการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัด พื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ด้านตัวบ่งชี้ที่ 3 มีความสามารถในการจัด ระบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	112
25	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ด้านตัวบ่งชี้ที่ 4 มีความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน.....	113

26	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ตำบลงิ้วที่ 5 มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน	113
27	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพการดำเนินการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ตำบลงิ้วที่ 6 มีการนำผลการประเมินมาปรับใช้กับการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เต็มตามศักยภาพ	114
28	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ตำบลงิ้วที่ 7 มีการวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน	114
29	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพการดำเนิน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ตำบลงิ้วที่ 8 มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น	115
30	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพการดำเนินการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ตำบลงิ้วที่ 9 มีรายวิชากิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ	115
31	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพการดำเนินการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ตำบลงิ้วที่ 10 มีการส่งเสริมให้ครู จัดทำแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัดและความสามารถของผู้เรียน	116

ตารางที่

หน้า

32	การทดสอบรายคู่ มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัด และความสามารถของเรียน โดยวิธีของ LSD	116
33	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ตำบลชี ที่ 11 มีการส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมการจัดการเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์การเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	117
34	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตำบลชีที่ 12 มีการจัดระบบการบันทึกการรายงานผลและการส่งต่อข้อมูลของ ผู้เรียน	117
35	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพการดำเนินการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตำบลชีที่ 13 มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนและนำผลไปปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ	118
36	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาพ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ตำบลชีที่ 14 มีการนำแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	118
37	ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	119
38	ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	135

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1	การดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 6
2	ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 32
3	พระราชบัญญัติการศึกษาทุกหมวดมุ่งส่งเสริมแนวการจัดการศึกษา ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ41

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY